

**Dendrokronologisk undersøgelse af prøver fra Bisgaard voldsted,
Samsø, Holbæk amt**

af
Orla Hylleberg Eriksen

Bisgaard voldsted

Koordinater: 55.86122N/10.58481E (WGS 84)

Indsendt af Nationalmuseet, Danmarks Middelalder og Renæssance ved
Nils Engberg

Formål: datering.

Prøvetagning: Nils Engberg og Per Poulsen

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen.

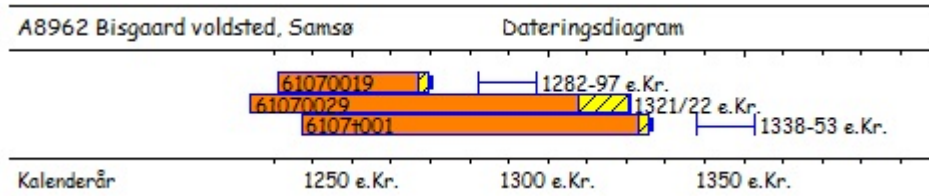
NNU j.nr. A8962

Stolper

Fire prøver af eg (*Quercus* sp.) og én prøve af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Egetræsprøverne er dateret. Der er splintved på tre af prøverne, heraf har den ene barkkant (waldkante) bevaret. Fyrretræsprøven er ikke dateret, da den havde for få årringe. Prøven er kasseret. Undersøgelsen viser, at to af egetræsprøverne formentlig stammer fra samme træ (61070039 og 61070049). Kurverne fra de to prøver er sammenregnet til en trækurve (6107T001), som bruges i det efterfølgende. Træerne, som de daterede prøver kommer fra, er ikke fældet samtidigt.

Ældste prøve: (61070019) Yngste bevarede årring er dannet i 1270. Prøven har 3 år i splintveddet. Efter tillæg af årringe i det manglende splintved, kan det beregnes, at træet, som prøven kommer fra, er fældet ca. 1282 e.Kr. (Unge træer har ikke så mange årringe i splinten).

Mellemste prøve: (61070029) Prøven har fuld splint - waldkante. Barkringen, som er dannet i 1321, er færdigdannet. Træet, som prøven kommer fra er fældet i vinterhalvåret 1321/22 e.Kr.

Yngste prøve: (6107T001(61070039 og 61070049)) Prøven har 3 årringe i splintveddet. Yngste bevarede årring er dannet i 1323. Efter tillæg af årringe i det manglende splintved, kan det beregnes, at træet, som prøven kommer fra, er fældet ca. 1340 e.Kr.

Kurverne fra prøverne er sammenregnet til en middelkurve på 103 år (6107M001), som dækker perioden 1224-1326 e.Kr.

Splintstatistik egetræ: 20 år [-5+10]

A8962 Bisgaard voldsted - krydsdateringer med referencekurver				
	61070019	61070029	6107T001	6107M001
Sjælland, 2X900001	3.37	5.41	4.00	5.00
Nyborg slot, 4077M00X	3.41	5.21	5.44	5.86
Danmark vest, 9I456782	1.68	4.95	3.64	4.81
Slesvig-Holsten, DM100003	2.05	2.76	1.98	2.81
Lund, SM000002	1.39	4.18	3.56	3.30
Skåne, SM000004	1.33	3.92	2.25	2.95

A8962 Bisgaard voldsted, Samsø - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering/ fældning	Bem.
61070019	x284	40	ja	3 år	S1	1231-1270	ca. 1282	
61070029	x285	98	ja	13 år	W vf	1224-1321	1321/22	
61070039	Stolpe fra felt 7	90	3-4 cm	3 år	S1	1237-1326	ca. 1340	*
61070049	x299	70	5-6 cm	nej	H1	1254-1323	ca. 1340	*

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse. * = hidrører formentlig fra samme træ.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.